

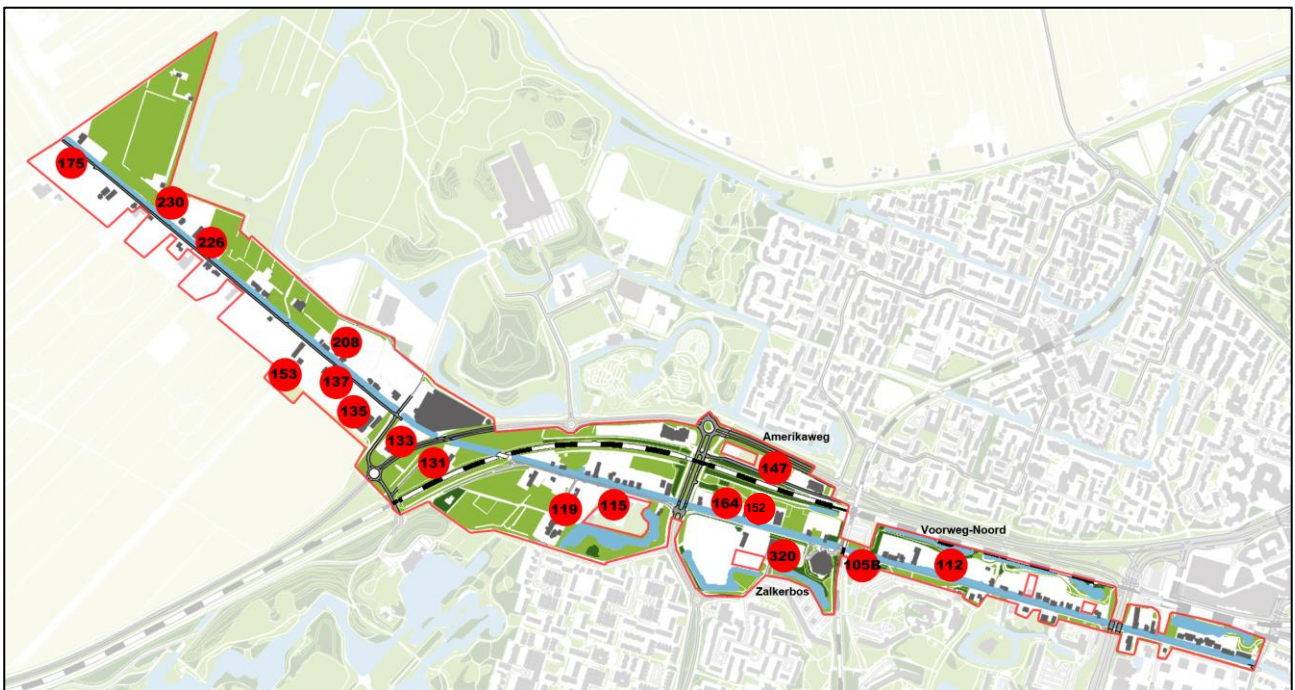
Notitie

Opdrachtgever: H. Baas, Gemeente Zoetermeer
Auteur: G. Bakker
Betreft: Quick scan beschermde natuurwaarden in het kader van bestemmingsplan Voorweg
Projectnummer: 1552
Datum: 9 oktober 2017

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

Sinds 1 januari 2017 regelt de Wet natuurbescherming de bescherming van in het wild levende flora en fauna in Nederland. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de bijlage. In het kader van de samenvoeging van verschillende bestemmingsplannen tot één vigerend bestemmingsplan voor het gebied Voorweg, heeft de gemeente Zoetermeer Bureau Stadsnatuur gevraagd een verkennend onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van beschermde flora en fauna, de noodzaak tot aanvullend onderzoek en een formulering van mitigerende maatregelen op basis van reeds beschikbare kennis die kan worden meegenomen als natuurparagraaf bij het nieuwe bestemmingsplan. Het betreft een 17-tal deelgebieden, hieronder met de corresponderende huisnummers aangegeven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied en de verschillende deelgebieden.

Methodiek

In de ochtend van 10 maart 2017 heeft een ecoloog van Bureau Stadsnatuur een verkennend bezoek gebracht aan het bestemmingsplangebied waarbij de deellocaties zijn beoordeeld op de potenties voor 1. Vogelrichtlijnsoorten met een ongunstige staat van instandhouding; 2. Habitatrictlijnsoorten, met name vleermuizen en 3. Andere beschermde soorten. Onder potenties moet worden verstaan dat een soort elementen op de locatie zou kunnen benutten als onderdeel van het leefgebied, bijvoorbeeld een

boerenschuur met mogelijkheden om in te nestelen of een woning met een spouwmuur geschikt voor vleermuizen. Op basis van deze verkenning is hieronder aangegeven waar in het bestemmingsplangebied in zijn algemeenheid rekening mee moet worden gehouden wanneer zich bepaalde ontwikkelingen voordoen en welk aanvullend onderzoek wordt aanbevolen met betrekking tot het verkleinen van bepaalde risico's/conflicten met beschermde soorten voor deellocaties afzonderlijk.

Om een betrouwbaar beeld te krijgen van de potentieel voorkomende soorten is geput uit verschillende bronnen: Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) en informatie van dhr M. van der Reep, namens de Vogelwerkgroep Zoetermeer nauw betrokken bij het onderzoek aan Steenuilen aan de Voorweg.

Resultaten

Potenties voor beschermde plantensoorten en 'andere' beschermde soorten

De Wet natuurbescherming voorziet nog maar in de strikte bescherming van een gering aantal plantensoorten dat in Zoetermeer mag worden verwacht. Dat geldt ook voor de 'andere' beschermde soorten (Artikel 3.10) in de wet. Voor geen van deze soorten zijn potenties gevonden in het plangebied. Het betekent dat hier in verdere procedures geen rekening mee hoeft te worden gehouden. Zoetermeer kent tevens een eigen biodiversiteitsbeleid met als uitgangspunt een in de door de gemeente zelf opgestelde Veldgids beschermde flora en fauna. Ontwikkelingen in het plangebied leiden er zeker niet toe dat instandhoudingsdoelen voor wat betreft de daarin genoemde soorten (onder andere diverse soorten orchideeën en varens) in het geding komen.

Potenties voor vogels

In artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is de bescherming van vogels geregeld (zie Bijlage). Uitgangspunt is dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding mag zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheer. In het plangebied komen enkele soorten voor die regionaal en provinciaal een ongunstige staat van instandhouding kennen. In de onderstaande tabel zijn deze vermeld, alsmede de deellocaties waar potenties worden gezien voor deze soorten.

Tabel 1. Vogelrichtlijnsoorten met een ongunstige staat van instandhouding waarvoor mogelijk aanvullend onderzoek en/of mitigerende maatregelen vereist zijn bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen en beheer in het plangebied.

deellocatie	soort(en) waarvoor potentie	mogelijke functionaliteit
175	Huismus, Ringmus, Spreeuw, Steenuil, Ransuil, Kerkuil	Broedplaatsen in gebouwen en bomen
230	Huismus, Ringmus, Spreeuw, Steenuil, Ransuil, Kerkuil	Broedplaatsen in gebouwen en bomen
226	Huismus, Ringmus, Spreeuw, Steenuil, Ransuil, Kerkuil	Broedplaatsen in gebouwen en bomen
153	Huismus, Ringmus, Spreeuw, Steenuil, Kerkuil	Broedplaatsen in gebouwen en bomen
208	Huismus, Ringmus, Spreeuw	Broedplaatsen in gebouwen
137	Huismus, Ringmus, Spreeuw, Steenuil, Kerkuil	Broedplaatsen in gebouwen
135	Huismus, Ringmus, Spreeuw, Steenuil, Kerkuil	Broedplaatsen in gebouwen
152	Huismus, Ringmus, Spreeuw	Broedplaatsen in gebouwen
133	Geen	Geen
131	Geen (reeds onderzocht)	Geen
119	Geen	Geen
115	Geen	Geen
164	Geen	Geen
147	Geen	Geen
320	Geen	Geen

105B	Geen	Geen
112	Geen	Geen

Potenties voor Habitatrichtlijnsoorten

In artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming is de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten, waaronder alle vleermuizen, geregeld (zie Bijlage). Uitgangspunt is dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding mag zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheer. In het plangebied komen enkele soorten voor die in dit kader relevant zijn. In de onderstaande tabel zijn deze vermeld, alsmede de deelloccaties waar potenties worden gezien voor deze soorten.

Tabel 2. Habitatrichtlijnsoorten met een ongunstige staat van instandhouding waarvoor aanvullend onderzoek en/of mitigerende maatregelen vereist zijn bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen en beheer in het plangebied.

deellocatie	soort(en) waarvoor potentie	functionaliteit
175	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
230	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
226	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
153	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
208	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
137	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
135	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
152	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis	Rustplaatsen in gebouwen
133	Geen	Geen
131	Geen (reeds onderzocht)	Geen
119	Geen	Geen
115	Geen	Geen
164	Geen	Geen
147	Geen	Geen
320	Geen	Geen
105B	Geen	Geen
112	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger	Rustplaatsen in gebouwen

Conclusies

Voor enkele locaties wordt voor bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen aanvullend onderzoek aanbevolen in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit uitsluitend in geval van de activiteiten sloop, renovatie of kap (zijnde geen bestendig beheer of onderhoud) op de kavels waarvoor potenties zijn gevonden voor bepaalde Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten zoals aangegeven. Omdat met de juiste vooronderzoeken, mitigerende en compenserende maatregelen, de gunstige staat van instandhouding van relevante soorten niet in het geding komt, worden geen belemmeringen gezien om het gewijzigde bestemmingsplan vast te stellen.

Aanbevelingen

Voor de kavels waar potenties zijn gevonden voor beschermd gebruik door vogels of vleermuizen (zie tabellen hierboven) én waar mogelijk sprake is van sloop, renovatie of kap, wordt hieronder aanbevolen welk aanvullend onderzoek onder bepaalde omstandigheden noodzakelijk wordt geacht.

Voorweg 131

Eerder onderzoek heeft geen beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen opgeleverd. Houd bij sloop evenwel rekening met broedende vogels, met name Kauw *Corvus monedula* in de bebouwing. Sloop buiten het broedseizoen wordt aanbevolen.

Voorweg 152

Tijdens de quick scan zijn hier geen waarnemingen gedaan van jaarrond beschermde vogels of vleermuizen; het vóórkomen hiervan is potentieel. Nader onderzoek hiernaar is alleen relevant in geval van sloop van de woning op het kavel. In dat geval dient een ten minste een jaar voorafgaand aan deze activiteit nader onderzoek te worden gedaan.

Voorweg 175

Met de ontwikkeling van de Nieuwe Driemanspolder wordt de agrarische functie beëindigd en de bijbehorende woning en opstallen gesloopt. De bestaande (te slopen) woning heeft een inhoud van 850 m³, waardoor voor een van deze twee woningen aan de Voorweg ook een inhoudsmaat van 850 m³ geldt. De andere woning heeft een inhoud van 750 m³ inclusief bijgebouwen en is ter compensatie van de sloop van de bedrijfsbebouwing. Aanbevolen wordt om een jaar voorafgaand aan de sloop nader onderzoek uit te laten voeren naar de functionaliteit voor beschermde soorten vogels en vleermuizen.

Voorweg 208

Met de sloop van bestaande opstallen is de gunstige staat van instandhouding van vogels en vleermuizen in het geding. Aanbevolen wordt om een jaar voorafgaand aan de sloop nader onderzoek uit te laten voeren naar de functionaliteit voor beschermde soorten vogels en vleermuizen.

Voorweg 226/226A

Bij eventuele sloop en kap van bomen zijnde niet bestendig beheer of onderhoud, wordt aanbevolen om een jaar voorafgaand daaraan nader onderzoek uit te laten voeren naar de functionaliteit voor beschermde soorten vogels en vleermuizen

Voorweg 230

Bij eventuele sloop en kap van bomen zijnde niet bestendig beheer of onderhoud, wordt aanbevolen om een jaar voorafgaand daaraan nader onderzoek uit te laten voeren naar de functionaliteit voor beschermde soorten vogels en vleermuizen

Voorweg-Noord (112)

Bij eventuele sloop wordt aanbevolen om een jaar voorafgaand daaraan nader onderzoek uit te laten voeren naar de functionaliteit voor beschermde soorten vogels en vleermuizen.

Bijlage 1 - Wet natuurbescherming

1. Inleiding

De Wet Natuurbescherming is per 1 januari 2017 van kracht en vervangt de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. De informatie hieronder vat de belangrijkste feiten samen met betrekking tot de bescherming van soorten via de Wet natuurbescherming, en is gericht op personen en instanties die te maken krijgen met de wet in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, beheer en onderhoud. Uitvoering van de wet valt onder de verantwoordelijkheid van de provincies, met uitzondering van grote infrastructurele projecten aan onder meer waterwegen; daarbij blijft de Rijksoverheid het bevoegd gezag. De inhoud van deze samenvatting betreft in eerste instantie de algemeen geldende verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming en in tweede instantie de Zuid-Hollandse context waarin deze verbodsbepalingen moeten worden toegepast. De aanvullende regelgeving rond bescherming van soorten in Natura 2000-gebieden wordt hier slechts kort besproken.

2. Doel van de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt de van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren en natuurgebieden.

3. Beschermingsregimes soorten

In de Wet natuurbescherming zijn drie categorieën soorten onderscheiden met een eigen beschermingsregime en daaraan gekoppelde verbodsbepalingen: vogels, habitatrictlijnsoorten en overige soorten. Een soort kan niet onder meer dan één van deze regimes vallen. Vogels vallen per definitie onder het regime van de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn betreffen Europese beschermingsregimes waar met de verbodsbepalingen artikel 3.1 en 3.5 in de Wet natuurbescherming in Nederland invulling aan wordt gegeven. Het regime 'andere soorten', artikel 3.10, heeft betrekking op soorten die alleen vallen onder een nationaal beschermingsregime; deze soorten zijn niet vermeld in de Europese richtlijnen. De drie beschermingsregimes met hun verbodsbepalingen zijn hieronder weergegeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel B, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8 (bepalingen dat ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, hier niet uitgebreid besproken), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel B, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de Bosmuis, de Huisspitsmuis en de Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4. Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

De provinciale verordening bevat onder andere regels voor faunabeheereenheden en diverse vrijstellingen voor het bestrijden van schade en het uitvoeren van werkzaamheden. Ook is in de verordening opgenomen voor welke soorten een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (zie de soortenlijst verderop onder 'Beschermden andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)'). Voor de verordening, zie: <http://bit.ly/2n5cKWP>

5. Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

In de provinciale beleidsregel staan onderwerpen als het verlenen van tegemoetkomingen in de faunaschade en de vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof. Voor de beleidsregel, zie: <http://bit.ly/2ml3pMk>

6. Vogelsoorten met een (potentieel) ongunstige staat van instandhouding in Zuid-Holland (artikel 3.1)

Naar aanleiding van artikel 3.1 lid 5 heeft Bureau Stadsnatuur een lijst opgesteld van vogelsoorten waarbij verstoring van wezenlijke invloed kan zijn op de staat van instandhouding in Zuid-Holland. Het betreft soorten die als broedvogel in de provincie voorkomen en waarvoor onder de Flora- en faunawet reeds een jaarronde bescherming van nestlocaties en vaste rustplaatsen gold (de onder de Flora- en faunawet als 'categorie 1 t/m 4' gekwalificeerde soorten), aangevuld met soorten die op basis van actuele gegevens van Sovon een ongunstige staat van instandhouding kennen (de voorheen als 'categorie 5' gekwalificeerde soorten met een negatieve populatietrend en/of een kleine, kwetsbare populatie) en waarvoor derhalve gemitigeerd of gecompenseerd zou moeten worden in geval van conflicterende ruimtelijke ontwikkeling en beheer. Deze lijst is niet uitputtend en kan naar aanleiding van ontwikkelingen in de toekomst worden gewijzigd op basis van ecologisch zwaarwegende omstandigheden, zoals veranderingen in populatie-omvang of areaal van een soort. Het effect van de ingreep op de instandhouding van de soort is uiteindelijk leidend in de afweging of sprake is van een beschermde (en daarmee ontheffingsplichtige) situatie. Het gaat om de volgende 85 soorten:

Appelvink	Groene specht	Krooneend	Roerdomp	Tureluur
Baardmannetje	Grote gele kwikstaart	Kwak	Roek	Veldleeuwerik
Blauwe reiger	Grote karekiet	Kwartelkoning	Scholekster	Velduil
Boerenzwaluw	Grote mantelmeeuw	Kleine zilverreiger	Slechtvalk	Visdief
Bontbekplevier	Grutto	Lepelaar	Slobeend	Waterral
Boomvalk	Havik	Matkop	Snor	Watersnip
Bosuil	Huisbus	Middelste zaagbek	Sperwer	Wielewaal
Bruine kiekendief	Huiszwaluw	Noordse stern	Spotvogel	Wilde eend
Buizerd	Grote zilverreiger	Nachtegaal	Spreeuw	Wintertaling
Dwergstern	IJsvogel	Oeverzwaluw	Sprinkhaanzanger	Woudaap
Eider	Kerkuil	Ooievaar	Steenuil	Wulp
Gele Kwikstaart	Kievit	Patrijs	Steltkluit	Zomertaling
Gierzwaluw	Kleine bonte specht	Porseleinhoen	Stormmeeuw	Zomertortel
Goudvink	Kleine plevier	Purperreiger	Strandplevier	Zilvermeeuw
Graspieper	Kluut	Raaf	Tafeleend	Zwarte roodstaart
Grauwe Klauwier	Kneu	Ransuil	Tapuit	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Koekoek	Ringmus	Torenvalk	Zwartkopmeeuw

7. Beschermde habitatrichtlijnsoorten in Zuid-Holland (artikel 3.5)

Soorten uitsluitend vermeld in Bijlage II – Beschermingsregime artikel 3.5 alleen van toepassing in Natura 2000-gebieden.

De volgende 2 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen uitsluitend in voor deze soorten aangewezen Natura 2000-gebieden onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Nauwe korfslak	Zeggekorfslak
----------------	---------------

Soorten vermeld in Bijlage IV – Beschermingsregime artikel 3.5 van toepassing.

De volgende 39 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Groenknolorchis	Boomkikker	Otter	Meervleermuis	Dwergvinvis
Platte schijffloren	Heikikker	Bosveermuis	Rosse vleermuis	Gewone dolfin
Bataafse stroommossel	Kamsalamander	Franjestaart	Ruige dwergvleermuis	Gewone vinvis
Gevlekte witsnuitlibel	Poelkikker	Gewone baardveermuis	Tweekleurige vleermuis	Griend
Groene glazenmaker	Rugstreppad	Gewone dwergvleermuis	Vale vleermuis	Potvis

Rivierrombout	Zandhagedis	Gewone grootoorvleermuis	Watervleermuis	Tuimelaar
Houting	Bever	Kleine dwergvleermuis	Bruinvis	Witsnuitdolfijn
Steur	Noordse woelmuis	Laatvlieger	Bultrug	

8. Beschermdere andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)

De volgende 35 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.10 (NB: betreft uitsluitend als 'wild' gekwalificeerde plantensoorten; bron: *verspreidingsatlas.nl*):

Blaasvaren	Grote leeuwenklauw	Stofzaad	Grote modderkruiper	Grijze zeehond
Bokkenorchis	Karhuizer anjer	Schubvaren	Kwabaal	Steenmarter
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Smalle raai	Ringslang	Waterspitsmuis
Brede wolfsmelk	Knolspirea	Stijve wolfsmelk	Boommarter	
Bruinrode wespenorchis	Moerasgamander	Tengere veldmuur	Damhert	
Dreps	Naakte lathyrus	Wolfskers	Das	
Echte gamander	Rozenkransje	Aardbeivlinder	Eekhoorn	
Glad biggenkruid	Ruw pazelzaad	Grote vos	Gewone zeehond	

Soorten waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt van beschermingsregime artikel 3.10

In Zuid-Holland is een vrijstelling van de verbodsbepalingen artikel 3.10 van toepassing op de volgende 22 soorten:

Bastaardkikker	Aardmuis	Egel	Konijn	Wezel
Bruine kikker	Bosmuis	Gewone bosspitsmuis	Ree	Woelrat
Gewone pad	Bunzing	Haas	Rosse woelmuis	
Kleine watersalamander	Dwergmuis	Hermelijn	Veldmuis	
Meerkikker	Dwergspitsmuis	Huisspitsmuis	Vos	

9. Geïntroduceerde soorten in Zuid-Holland

Soorten die zich door menselijk toedoen buiten hun natuurlijke areaal hebben gevestigd (geïntroduceerde soorten) vallen in Zuid-Holland niet onder de beschermingsregimes van artikel 3.1, 3.5 of 3.10, tenzij sprake is van een populatie die langer dan 50 jaren achtereen heeft standgehouden in de provincie (mond med. PZH, maart 2017). Voorbeelden in een Zuid-Hollandse context zijn beschermde plantensoorten uitgezaaid vanuit tuinen en Vroedmeesterpad, al dan niet moedwillig geïntroduceerd door terrariumhouders.

Plantensoorten die lokaal zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Knollathyrus	Echte gamander	Bergnactorchis	Wilde Weit
------------------------	------------	--------------	----------------	----------------	------------

Diersoorten die zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Boomkikker	Muurhagedis	Vroedmeesterpad	Quaggamosse	Aziatische modderkruiper	Blauwband
------------	-------------	-----------------	-------------	--------------------------	-----------

De beschermde status van soorten als Muskusrat (sinds 1975 gedocumenteerd voor de provincie) en Nijlgans (eerste geval in 1967) kan op grond van het bovengeschetste 50 jaar-criterium ter discussie worden gesteld.

10. Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgbeginsel (artikel 1.10 en 1.11) opgenomen: de intrinsieke waarde van soorten is vastgesteld in een doelbepaling en geldt voor alle soorten, los van een beschermingsregime. Het is een algemeen geldende fatsoenseis die erop neerkomt dat redelijkerwijs vermijdbare schade aan en versterking van planten en dieren moet worden voorkomen.

11. Wanneer ontheffing aanvragen?

Wanneer redelijkerwijs kan worden vermoed dat verbodsbepalingen ten gevolge van een voorgenomen

activiteit worden overtreden, moet eerst worden bepaald of mitigerende (verzachtende) maatregelen de schade kunnen beperken of tenietdoen zodat het overtreden van het verbod kan worden voorkomen. Wanneer het overtreden van een verbod onvermijdelijk is en er moet worden gecompenseerd voor veroorzaakte schade, dan dient men een ontheffing aan te vragen. Het aanvragen van een ontheffing heeft alleen zin als de functionaliteit van een plangebied voor een beschermde soort voldoende nauwkeurig in beeld is gebracht. Meestal is hier een uitgebreid onderzoek voor nodig waarin rekening wordt gehouden met de seizoensactiviteit van een soort. Dergelijk onderzoek dient aan bepaalde richtlijnen te voldoen op basis waarvan de kwaliteit en volledigheid ervan worden gecontroleerd door de Omgevingsdienst (zie onder). Een randvoorwaarde is daarnaast dat een aanvraag vergezeld dient te gaan van een zogenaamd activiteitenplan. Hierin moet een initiatiefnemer van een potentieel schadelijke handeling het belang van de voorgenomen activiteit onderbouwen en aangeven welke mitigerende en/of compenserende maatregelen ten gunste van de soort(en) in kwestie worden getroffen.

12. Omgevingsvergunning via gemeente

Wanneer er sprake is van een omgevingsvergunning mogen ontheffingen voor beschermde soorten aanhaken. Bij aanhaken moet de gemeente een volledigheidstoets uitvoeren en verzorgt de gemeente de toetsing door de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Met de aanvraag van een omgevingsvergunning is een wettelijke beslistermijn gemoeid van maximaal 26 weken. De gehele aanvraag verloopt via de gemeente. Voor meer informatie, zie: <https://www.omgevingsloket.nl>

13. Losse ontheffing via provincie

Wanneer een ontheffing aangevraagd moet worden waarbij geen omgevingsvergunning nodig is, is de beslistermijn 13 weken met maximaal 7 weken verlenging. De gehele aanvraag verloopt via Omgevingsdienst Haaglanden. De leges bedragen EUR 1800,-. Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Voor meer informatie en aanvraagformulieren, zie:

<https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/categorie/product/7-ontheffingverlening-soorten.html>

14. Gedragscodes

Gedragscodes in het kader van de Wet natuurbescherming worden alleen gemeentelijk of branchebreed opgesteld en dienen te worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken. Bestaande gedragscodes die zijn goedgekeurd onder de Flora- en faunawet zijn, indien nog niet verlopen, nog altijd geldig voor de soorten die onder de Wet natuurbescherming onder één van de drie beschermingsregimes vallen. Voor nieuwe beschermde soorten waarvoor geen mitigerende maatregelen zijn vermeld in gedragscodes zal mogelijk een ontheffing noodzakelijk zijn. Voor soorten die niet (meer) onder een strikt beschermingsregime vallen hoeft niet per se te worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Er moet desalniettemin altijd rekening worden gehouden met de wettelijke zorgplicht.

15. Handhaving

Bij een vermoede overtreding van een verbodsbepaling in de Wet natuurbescherming kan handhaving worden ingeschakeld. In Zuid-Holland is de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZH) hiervoor verantwoordelijk. Voor meer informatie, zie:

<https://www.ozhz.nl/vergunningen-en-meldingen/groene-handhaving>

Melding van een vermoede overtreding:

Telefoon: 078-770 85 85

mail: meldingFfwet@ozhz.nl

website: <http://www.natuurzuidholland.nl/contact/>

Overige contactgegevens:

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Afdeling Toezicht en Handhaving

Postbus 550

3300 AN Dordrecht

© Bureau Stadsnatuur | Westzeedijk 345 | 3015 AA Rotterdam

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

BSR kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.